

Схема оцінювання тесту з української мови і літератури – 11 клас, 2024р.

Тестові завдання	Правильні / можливі варіанти відповідей	Схема оцінювання
<p>1. Спираючись на текст, дайте відповіді на кожне питання одним складним реченням.</p>	<p>А. Автор описав дивовижну природу Карпат, казкові місця, де Іван пас своїх корівок – жовтаню і голубаню, де почув «дивну мелодію пісні», побачив щезника і знайшов свою пісню, свою мелодію душі.</p> <p>Б. Несподівана зустріч з «тим», щезником, його дивна мелодія і зовнішність справили на Івана незабутні враження: він «скаменів», «сидів прикутий на місці і німо кричав од холодного жаху»</p> <p>В. На мій погляд, після зустрічі зі щезником і втечі від нього Іван у лісі знайшов «що віддавна шукав, що не давало йому спокою», знайшов натхнення, народилася мелодія, «не відома ще пісня», що принесла радість в його серце. (Можливі інші варіанти).</p>	<p>Усього 9 б.: 2 б.– за кожну правильну, змістовну відповідь; 1 б.– за нечітко сформульовану відповідь, яка частково розкриває питання; 0 б. – за відповідь, яка суперечить змісту тексту, чи її відсутність + 1 б. за кожне правильно побудоване складне речення.</p>
<p>2. Визначте головні проблеми твору. Правильні відповіді обведіть кружечком.</p>	<p>А. Гармонія між людиною та світом природи. Г. Життя і смерть. Д. Язичництво і християнство.</p>	<p>Усього 3 б.: по 1 б. за кожний правильно визначений варіант.</p>
<p>3. До виділених слів з тексту самостійно доберіть і запишіть контекстуальні синоніми.</p>	<p>Ловив мелодію – уловлював (вбирав, убирав, всотував, сприймав, схоплював, хапав, хватав, перехоплював, слухав, прислухався).</p> <p>Доглядати корови – пасти (глядіти, дивитися, пильнувати, опікуватися, надзирати).</p> <p>Радісне напруження – благословенне (веселе, втішне, життєрадісне, осяйне, відрadne, райдужне, святкове, сонячне, сонцесайне, утішне).</p> <p>Щезник пропав – щез (зник, згинув, вивітрився, випарувався, розтав, розчинився, зслизнув, розчинився, утік, вивітрився). (Можливі інші варіанти).</p>	<p>Усього 4 б.: по 1 б. за кожний правильно дібраний антонім.</p>
<p>4. Визначте роль художніх засобів у наведеному уривкові. Дайте відповіді окремими реченнями, проаналізувавши три різновиди тропів. Проілюструйте кожен із них прикладом з тексту.</p>	<p>1. Створюючи казкову картину природи, М.Коцюбинський використовує епітети: <i>дивна мелодія, довгі плакучі трави, кучерява зелень, самотній ліс, холодний жах</i>, які допомагають нам яскравіше уявити дивний пейзаж, на фоні якого відбуваються події.</p> <p>2. Описуючи чарівний світ природи, де переплітається реальне і міфологічне, автор влучно використовує порівняння: <i>мхи, як пухова подушка; дзвінки корів, як далеке зітхання; хлопчик, немов метелик</i>.</p> <p>3. За допомогою метафор «<i>ніжно дзвеніла хвоя</i>», «<i>трави крили боки гори</i>», «<i>сонце наляло золотом долину</i>», «<i>розливалась жалем флюяра</i>»</p>	<p>Усього 6 б: – по 1 б. за кожний правильно дібраний різновид тропів (1 x 3 = 3) + по 1 б. за правильне тлумачення (3 x 1 = 3).</p>

	письменник створює надзвичайно влучні художні картини, які допомагають усвідомити і відчути унікальне авторське сприйняття природи і життя гуцулів. <i>(Можливі інші варіанти)</i>	
5. Запишіть виділені цифри словами.	1. У письмових джерелах назва «гуцул» з'явилася на початку XIX століття – з тисяча вісімсот шістнадцятого року. 2. Над п'ятьмастами сорока трьома видами рослин Карпат натхненно працюють учені-натуралісти, які досліджують рослини, гриби та лишайники. 3. Із ста вісімдесяти трьох вперше описаних видів карпатських лишайників виділено сімнадцять ліхенофільних грибів.	Усього 4 б.: по 1 б. за кожну правильно записану форму числівника.
6. Запишіть словосполучення в орудному відмінку.	Карпатською сіллю. Чудною радістю. Дивною мелодією. Вільним плем'ям.	Усього 4 б.: по 1б. за кожну правильну форму іменника.
7. Сполучення слів замініть прислівниками.	1. У той же час – водночас. 2. В повній мірі – цілком. 3. В подальшому – надалі. 4. Останнім часом – востаннє. <i>(Можливі інші варіанти)</i>	Усього 4 б.: по 1б. за кожне правильне слово.
8. Розкрийте значення фразеологізму «хоч око виколи», увівши його в речення.	Сутінки зненацька впали на гори, стало темно, хоч око виколи. <i>(Можливі інші варіанти)</i>	Усього 1 б. – за змістовне речення, яке розкриває значення фразеологізму.
9. Відредагуйте речення.	1. Реалії життя, багата уява, народний біль спонукали Коцюбинського до творчості. 2. О сьомій годині вечора в сільській бібліотеці відбулася зустріч з шанувальниками творчості М.Коцюбинського. 3. Мандруючи горами, учні, які вранці вийшли в похід, зібрали колекцію рослин. <i>(Можливі інші варіанти)</i>	Усього 6 б.: 2 б. – за кожне правильно відредаговане речення; 1 б. – за частково правильну відповідь; 0 б. – за неправильну відповідь чи її відсутність.
10. Вставте, де потрібно, пропущені розділові знаки.	Марічка його прийняла, як би давно сподівалась; він буде з нею пасти овечки. А й справді! Нехай жовтаня та голубаня для себе б'ють в колокілці та вирікують в лісі, а він йме пасти її ягнята. І як вони пасли!	Усього 8 б.: по 1 б. за кожний правильно вставлений розділовий знак.

	<p>Білі ярки, збившись у холодок під смереку, дивились дурними очима, як качались по мхах двоє дітей, дзвонячи в тиші молодим сміхом. Втомившись, вони забирались на біле каміння і лячно зазирали звідти у прірву, з якої стрімко підіймався у небо чорний привид гори і дихав синню, що не хтіла тануть на сонці. В щілині поміж горами летів в долину потік і тряс по каміннях сивою бородою...</p> <p>Але вухо уперто ловило і побільшало до найбільших розмірів усякий згук, що мусив жить в лісі, і їм часом здавалось, що вони чують чийсь хід потайний, глухе гупання барди, хекання втомлених грудей.</p> <p style="text-align: right;">(За М. Коцюбинським)</p>	
<p>11. На місці крапок вставте, де потрібно, пропущені літери, апостроф, розкрийте дужки.</p>	<p>Сучасники Михайла Коцюбинського з <u>дивовижною</u> однотайністю відзначали рідкісний збіг між вишуканою досконалістю й красою творів та особистістю автора. <u>Мовби</u> ілюструючи те твердження, М. Лозинський писав: «<u>Щодалі</u> знайомство з ним відкривало нові грані його творів, людина й великий дух доповнювались взаємно і зливалися в чудову гармонію». Він був один із тих <u>незвичайних</u> людей, що при першій же зустрічі з ними викликають милостиве почуття задоволення: саме цю людину ти давно чекав, саме для неї у тебе є якісь особливі думки! <u>Безсумнівно</u>, так сприйматися може тільки людина, яку попри всі її достоїнства було наділено головним природним даром — любов'ю до людей.</p> <p style="text-align: right;">(За Т. Герасімовою)</p>	<p>Усього 8 б.: по 1 б. за кожен правильно вставлену букву, знак, розкриті дужки.</p>
<p>12. Напишіть листа до одного з улюблених героїв твору, який ви вивчали в 11-му класі (8–10 речень), вживши два вставних слова чи словосполучення.</p>		<p>Усього 11 б.: а) 3 б. – за дотримання структури і особливостей написання листа: наявність привітання, звертання, щирість спілкування, наявність емоційної лексики, слова прощання; 2 б. – за незначні порушення у дотриманні структури листа; 1 б. – значні порушення; 0 б. – невідповідність типу тексту; + б) 3 б. – за змістовність тексту листа; 2 б. – незначні недоліки, суперечності в тексті листа; 1 б. – значні недоліки і суперечності; 0 б. – повна невідповідність чи</p>

		<p>відсутність виконаного завдання; в) за мовне багатство і дотримання комунікативних якостей писемного мовлення (логічність, смислову точність, виразність): 3 б. – за мовне багатство і дотримання основних комунікативних якостей писемного мовлення; 2 б. – за незначні порушення і відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; 1 б. – за значне відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; 0 б. – за повну відсутність мовного багатства і серйозні відхилення від основних комунікативних якостей мовлення. г) 2 б. – за вживання двох вставних слів чи словосполучень; 1 б. – за вживання одного вставного слова чи словосполучення; 0 б. – за відсутність вставного слова чи словосполучення.</p>
<p>13. В. Сухомлинський вважав: <i>«Краса природи – це одне з джерел, що живить доброту, сердечність і любов». Розкрийте своє розуміння цих слів у вигляді твору-роздуму, наведіть приклади з літератури. На користь Ваших роздумів наведіть три аргументи (10 - 12 речень).</i></p>		<p>Усього 12 б.: а) за відповідність змісту твору темі: 3 б. – за повну відповідність змісту; 2 б. – за незначні відхилення в змісті від теми; 1 б. – за значні відхилення в змісті; 0 б. – за невідповідність змісту твору; б) за мовне багатство і дотримання комунікативних якостей писемного мовлення (логічність, смислову точність, виразність): 3 б. – за мовне багатство і дотримання основних комунікативних якостей</p>

		<p>писемного мовлення; 2 б. – за незначні порушення і відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; 1 б. – за значне відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; 0 б. – за повну відсутність мовного багатства і серйозні відхилення від основних комунікативних якостей мовлення;</p> <p>в) 3 б. за аргументованість викладу: 3 б.– за наявність трьох аргументів; 2 б. – за наявність двох аргументів; 1 б. – за наявність одного аргументу; 0 б. – відсутність аргументів.</p> <p>г) 3 б. за композиційну стрункість і стильову єдність тексту: 3 б. – за струнку, логічно побудовану композицію і стильову єдність тексту; 2 б. – за часткове порушення композиції і стильової єдності відповіді; 1 б. – за суттєві порушення; 0 б. – за повну відсутність композиційної стрункості і стильової єдності відповіді чи її відсутність.</p>
<p>14. Розкрийте значення 4-ох рослин-символів у житті українців. Відповідь оформіть у вигляді 5-ти поширених речень.</p>	<p>З давніх-давен рослини відігравали важливу роль у житті українців, які ними лікувалися, прикрашали помешкання, використовували у побуті. Так, тополя – символ дівочої краси, жіночої долі, а також жіночого й дівочого суму, їх самотності. Барвінок – символ вічності буття і життєвої сили, який уособлює невмирущу пам'ять; а ще барвінок – символ кохання, саме тому ним прикрашають весільний коровай та влітають його у весільний вінок. Калина – уособлення України, символ добра, миру, краси, кохання і материнства. Чорнобривці – символ рідної оселі, вірності та відданості; існує повір'я, що чорнобривці запалюють кохання у серці, саме тому вони є постійним елементом українського віночка. <i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>Усього 5 б.: по 1 б. за кожен правильну відповідь.</p>
<p>15. Розкажіть у 5-ти реченнях про календарно-обрядові пісні</p>	<p>Календарно-обрядові пісні – це твори усної народної творчості, які виконувались під час різних народних <u>свят</u> та <u>обрядів</u>.</p>	<p>Усього 5 б.: по 1 б. за кожен правильну відповідь.</p>

<p><i>літнього циклу, розкривши поняття календарно-обрядової творчості українського народу.</i></p>	<p>До календарно-обрядових пісень літнього циклу належать русальні, купальські, петрівчані, жайинкові, обжинкові та інші пісні. Русальні пісні виконувалися під час «русального тижня» на початку червня. Їх зміст був призначений для задобрювання русалок, прохання не робити шкоди людям. Купальські пісні виконувалися під час свята Івана Купала (7 липня), в них співалося про кохання, залицання, одруження. <i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	
		<p>Примітка: за орфографічну, пунктуаційну грамотність, за граматичне і стильове оформлення роботи до всіх попередніх балів додається: <u>усього 10 балів:</u> 10 б. – 0-1 помилка; 9 б. – якщо допущено 2-3 помилки; 8 б. – якщо допущено 4-5 помилок; 7 б. – якщо допущено 6-7 помилок; 6 б. – якщо допущено 8-9 помилок; 5 б. – якщо допущено 9-10 помилок; 4 б. – якщо допущено 11-12 помилок. Якщо в роботі допущено більше 12 помилок, балів за грамотність не додається.</p>

Усього: 90 +10 = 100 балів